

Midrash Sifrei (Palestine, approx 3rd century)

היה אהרן עומד ותוהא אומר:
אוי לי, כך עבירה בידי וביד בני שכך הגעתני.
נכנס משה אצלו והיה מפייסו. א"ל:
אהרן אחי, מסיני נאמר לי עתיד אני לקדש את הבית הזה.
באדם גדול אני מקדשו. הייתי סבור או בי או בכ הבית מתקדש,
עכשיו נמצאו בניך גדולים ממני וממך, שבהם הבית נתקדש.
כיון ששמע אהרן כך, צדק עליו את הדין ושתק, שנ' וידום אהרן.

Aaron was standing, bewildered, and said:

“Woe is me, sin is in my hand and in the hand of my sons
that You have struck me thus.”

Moses entered close to him and was comforting him. He said to him:

“Aaron my brother, at Sinai I was told:

‘One day I will sanctify this house.

Through a great man I will sanctify it.’

I thought that through me or through you the house would be sanctified.

Now your sons have been found to be greater than either me or you,
for the house has been sanctified through them.”

When Aaron heard this, he “justified the judgement” and was silent,
as it says “*and Aaron was silent.*” (*Lev 10:2*)

Babylonian Talmud, Tractate Zevachim 115b (Iraq, 3rd-7th centuries CE)

כיון שמתו בני אהרן, אמר לו:
אהרן אחי, לא מתו בניך אלא להקדיש שמו של הקב"ה,
כיון שידע אהרן שבניו ידועי מקום הן, שתק וקבל שכר,
שנאמר: (ויקרא י) וידום אהרן.
וכן בדוד הוא אומר: (תהילים לז) דום לה' והתחולל לו,
אע"פ שמפיל לך חללים חללים את שתוק.
וכן בשלמה הוא אומר: (קהלת ג) עת לחשות ועת לדבר,
פעמים ששותק ומקבל שכר על השתיקה,
פעמים מדבר ומקבל שכר על הדבור.
והיינו דא"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן, מאי דכתיב:
(תהילים סח) נורא אלהים ממקדשך?
אל תיקרי ממקדשך אלא ממקודשיך,
בשעה שעושה הקב"ה דין בקדושו, מתיירא ומתעלה ומתהלל.

When the sons of Aaron died, Moses said to him:

‘My brother, Aaron!

Your sons died only to cause the Name of the Holy One, blessed be He to be sanctified.”

When Aaron knew that his sons were *Y'duei HaMakom* [“Intimates of the Place”],
he was silent, and was rewarded, as it is said, “*And Aaron was silent*” (Lev 10:2).

Likewise with David it says,

Be silent for the Eternal, and wait patiently [hith-hollel] for Him” (Psalm 37:7);

although He casts down by you many slain [halalim], you be silent.

And so it was said by Solomon,

a time to keep silence, and a time to speak (Kohelet 3:7)

Sometimes a man is silent and is rewarded for his silence;

at others a man speaks and is rewarded for his speaking.

And this is what Rabbi Hiyya bar Abba said in Rabbi Johanan's name:

What is meant by *Awesome is God from thy holy places* [*mi-mikdashka*] (Ps 68:36)?

Read not *mi-mikdashka* but *mimekuddashka* [through thy consecrated ones]:

when the *Kadosh Barush Hu* executes judgment on His consecrated ones,

He makes Himself feared, exalted, and praised.

RaSHI (Rabbi Shlomo Yitzchaki, Troyes France 1040-1105 CE)

וידום אהרן. קבל שכר על שתיקתו, ומה שכר קבל, שנתייחד עמו הדבור,
שנאמרה לו לבדו פרשת שתויי יין.

And Aaron was silent

He received a reward for his silence. And what reward did he receive?

That the Utterance united with him [*nityached imo ha Dibbur*],

for the passage about drunkenness was said to him alone (Leviticus 10:8)

RaMBaN (Rabbi Mosheh ben Nachman, Gerona Spain, 1194-1270CE)

וטעם וידם אהרן, שהיה בוכה בקול, ואז שתק. או כטעם ועל תדום בת עינך (איכה ב:יח)

And the meaning of *Vayidom Aharon* is that he was weeping loudly,
and then became quiet.

Or like the meaning of “do not let the pupil of your eye be still!” (*Eichah 2:18*)

Baal Haturim (Rabbi Yaakov bar Asher, Toledo Spain 1275-1340CE)

וידם. ב' במסורה. וידם אהרן. וידם השמש. רמז למה שאמרו (סוכה כט. עיי"ש) מאורות לוקין על
אב ב"ד שמת, ובני אהרן היו אב ב"ד.

Vayidom (was silent) occurs only twice in the Bible.

This verse and *The sun was silent and the moon stood still (Joshua 10:13)*

And this is a *remez* [a hint] at what the sages of the Talmud taught

(*Sukkah 29a. look there*):

“The great lights are eclipsed when a chief justice dies...”

and the sons of Aaron were chief justices.

RaSHBaM (Rabbi Shmuel ben Meir, grandson of RASHI 1085-1174CE)

ויאמר משה אל אהרן - אל תתאבל ואל תבכה ואל תחדל מן העבודה, כי הדבר הזה אשר אני אומר לך: הוא אשר דבר ה' בקרובי אקדש - בכהנים גדולים הקרובים אלי לשרתני אני רוצה להתקדש ולא שיתחלל שמי ועבודתי

Moses said to Aaron:

“do not mourn nor weep, and do not desist from carrying on with your priestly duties;

And this thing which I am telling you, is what God meant by:

“I will be sanctified by those near to Me.”

I want to be sanctified by the High Priests, *the ones who are near to Me* and serve Me.

I do not want that they should desecrate My name and My holy service.”

שכן אמר לי הקב"ה: והכהן הגדול מאחיו וגו' את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם. ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו. הא אם לא יצא קידש.

For thus the Kadosh Baruch Hu said to me:

“The high priest.....shall not shave his head nor tear his clothes. Nor depart from the sanctuary, and shall not defile the sanctuary of his God....” (Lev 20:10)

Behold, by not departing, he sanctified.

וידם אהרן, מאבלותו ולא בכה ולא התאבל, שכך כתוב ביחזקאל (כד:טז יז) בן אדם הנני לוקח ממך את מחמד עיניך במגפה וגו' האנק דום מיתים אבל לא תעשה, אף כאן וידם ממה שהיה רוצה להתאבל ולבכות. וזהו מוסר ואמיתת פשוטו. אבל האגדה (זבחין קטו:) שאומרת שהיה מנחמו משה לאהרן על שאמר לו הקב"ה ונקדש בכבודי (שמות כט:מוג) בכבודי, וסבור הייתי אז אני או אתה, עכשיו תדע שהם גדולים ממני וממך, אין זה לפי הפשט, וכי היה מבשר הקב"ה למשה עשו לי משכן וכו' ביום ימותו הגדולים שבהם.

And Aaron was silent. From his mourning,

and he did not weep and did not carry out the mourning rites,

as it is written in Ezekiel:

Son of man, behold I am taking from you the darling of your eyes in a plague....

be silent from moaning, do not practice rites of mourning (Ez24:16,17).

So too, he was silent and restrained himself from his desire to mourn and to weep.

And this is a lesson, and the true simple meaning.

But the aggadah (Talmud Zevachim 115b) says that Moses was comforting Aaron,

saying that the Kadosh Baruch Hu had said to him

that the house would be “sanctified by those who are glorified” (re-reading Ex 29:43)

but I had thought that it would be either me or you,

now you know that they were greater than either me or you.

But this is not according to the pshat [the plain meaning of the text].

For would the Kadosh Baruch Hu actually say to Moses:

“Make for Me a Tabernacle and on that day the greatest among you will die?”